

Spis treści

Wstęp	11
Rozdział 1	
Niepełnosprawność jako problem społeczny.	
Upośledzeni umysłowo jako szczególna kategoria niepełnosprawnych	15
1.1. Osoby niepełnosprawne w Polsce.....	17
1.1.1. Statystyki spisowe.....	20
1.1.2. Wzrost liczby osób niepełnosprawnych w okresie od 1988 do 2002	26
1.2. Medykalizacja społeczeństwa jako źródło wzrostu liczby osób niepełnosprawnych	28
1.2.1. Zmiana standardów cywilizacyjnych określających, kto jest osobą niepełnosprawną	31
1.2.2. Rozwój medycyny jako generator nowych niepełnosprawności (choroby cywilizacyjne)	32
1.3. Niepełnosprawność umysłowa jako szczególna niepełnosprawność	33
1.3.1. Społeczne konsekwencje upośledzenia umysłowego jako niepełnosprawności od urodzenia	40
1.3.2. Sytuacja rodzin osób upośledzonych umysłowo	41
1.3.3. Dezorganizacja rodziny w wyniku obciążenia osobą upośledzoną umysłowo.....	46
1.3.3.1. Problem samotnego rodzicielstwa w wyniku rozpadu małżeństwa jako efekty dezorganizacji rodziny w wyniku obciążenia osobą upośledzoną umysłowo ...	47
1.3.3.2. Wiek rodziców a możliwości opiekowania się osobą upośledzoną umysłowo.....	49
1.3.3.3. Jakościowe zmiany w opiece nad osobą upośledzoną umysłowo związane z jej dorastaniem i wejściem w dorosłość	50

1.3.4.	Stopień medykalizacji życia osób upośledzonych umysłowo w zależności od ich wieku.....	52
1.3.4.1.	Braki w ofercie medycznej i pomocowej dla dorastających i dorosłych osób upośledzonych umysłowo jako problem społeczny	53
1.4.	Wzrost oczekiwań wobec członków społeczeństwa jako źródło problemów społecznych.....	55
1.4.1.	Społeczny nacisk na edukację osób niepełnosprawnych	62
1.4.2.	Szczególna sytuacja edukacyjna osób upośledzonych umysłowo	64
1.4.3.	Ocena człowieka poprzez zdolność do funkcjonowania na konkurencyjnym rynku pracy... ..	66
1.4.4.	Szczególna sytuacja na rynku pracy osób upośledzonych umysłowo	67
1.5.	Ocena człowieka poprzez zdolność do wykonywania pozostałych ról społecznych.....	69
1.5.1.	Szczególny brak zdolności do pełnienia różnych ról społecznych przez osoby upośledzone umysłowo.....	70
1.6.	Wzrost znaczenia państwa w społecznej ocenie zdrowia obywateli. Konieczność definiowania, kto jest niepełnosprawny ze względu na zakres oferowanej pomocy	72
1.7.	Szanse osób upośledzonych umysłowo na osiągnięcie poziomu samodzielności (samodzielność samoobsługowa, samodzielność na rynku pracy) pozwalającego na życie w warunkach chronionych, poza rodziną.....	74
1.7.1.	Bierność zawodowa jako źródło problemów osób upośledzonych na rynku pracy	75
1.8.	Prawne gwarancje dotyczące świadczeń a możliwości korzystania z nich przez osoby upośledzone umysłowo	77
1.9.	Otoczenie instytucjonalne osób upośledzonych umysłowo. Istniejąca infrastruktura obsługująca osoby upośledzone umysłowo	78
1.9.1.	Instytucje państwowe.....	78
1.9.2.	Instytucje tworzone przez rodziców osób upośledzonych umysłowo	81
1.9.3.	Organizacje wspierające.....	82

1.10. Zróżnicowanie ekologiczne miasto/wieś problemów niepełnosprawności intelektualnej	83
1.10.1. Zróżnicowanie ekologiczne miasto/wieś w dostępie do instytucji dla osób niepełnosprawnych intelektualnie.....	85
1.10.2. Zróżnicowanie w charakterze wykonywanych czynności między miastem a wsią przez osoby niepełnosprawne intelektualnie.....	86
1.10.3. Zróżnicowanie poziomu wykształcenia między miastem a wsią i wpływ tego czynnika na możliwości integracji osób upośledzonych umysłowo	87

Rozdział 2

Polityka społeczna państwa polskiego wobec osób upośledzonych
umysłowo na tle praktyk stosowanych w innych krajach

2.1. Ramy rozwiązań możliwych do przyjęcia w Polsce ze względu na wpływ konwencji międzynarodowych oraz regionalne wpływy polityczne i gospodarcze oraz standardy cywilizacyjne i kulturowe.....	91
2.1.1. Rozwiązania stosowane w Europie	91
2.1.2. Rozwiązanie amerykańskie – program THOMAS	101
2.2. Możliwości i ograniczenia zastosowania rozwiązań z programu THOMAS w Polsce	107
2.2.1. Możliwości zastosowania rozwiązań z programu THOMAS w Polsce	107
2.2.2. Ograniczenia zastosowania rozwiązań z programu THOMAS w Polsce	108
2.2.3. Kariery życiowe uczestników programu THOMAS w USA.....	112

Rozdział 3

Badanie potencjału integracyjnego osób upośledzonych
umysłowo.....

3.1. Badanie zbiorowości osób upośledzonych umysłowo metodą THOMAS na tle badań osób upośledzonych umysłowo wykonywanych dotychczas.....	125
3.2. Co to jest potencjał integracyjny?.....	128
3.3. Możliwość przyjęcia hipotez dotyczących potencjału integracyjnego	142
3.4. Dobór próby	145

3.5. Narzędzie badawcze	147
3.6. Założony sposób opracowania wyników. Pomiar potencjału integracyjnego	148
Rozdział 4	
Pomiar potencjału integracyjnego w badaniach własnych	149
4.1. Jednostkowy potencjał integracyjny	152
4.1.1. Skala jednostkowego potencjału integracyjnego w zakresie zmian chorobowych towarzyszących upośledzeniu umysłowemu.	152
4.1.2. Skala jednostkowego potencjału integracyjnego w zakresie stopnia upośledzenia umysłowego.	153
4.1.3. Skala jednostkowego potencjału integracyjnego w zakresie miejsca zamieszkania osoby upośledzonej umysłowo.	157
4.1.4. Skala jednostkowego potencjału integracyjnego w zakresie hospitalizacji psychiatrycznych.	161
4.1.5. Skala jednostkowego potencjału integracyjnego w zakresie liczby załamania psychicznego.	162
4.1.6. Skala jednostkowego potencjału integracyjnego w zakresie liczby i powodu aresztowań oraz liczby uwięzień.	162
4.1.7. Skala jednostkowego potencjału integracyjnego w zakresie zajęć w programie dnia.	163
4.1.8. Skala jednostkowego potencjału integracyjnego w zakresie wizyt rodzinnych.	166
4.1.9. Skala jednostkowego potencjału integracyjnego w zakresie zarobków i wydatków.	167
4.1.10. Skala jednostkowego potencjału integracyjnego w zakresie zapotrzebowania na pomoc medyczną.	168
4.1.11. Skala jednostkowego potencjału integracyjnego w zakresie lekarstw.	168
4.1.12. Skala jednostkowego potencjału integracyjnego w zakresie dyskinezy.	169
4.1.13. Skala jednostkowego potencjału integracyjnego w zakresie zachowań przystosowawczych.	170
4.1.14. Skala jednostkowego potencjału integracyjnego w zakresie zachowań niepożądanych.	184
4.1.15. Skala jednostkowego potencjału integracyjnego w zakresie specyficznych treningów rozwojowych ...	186

4.1.16.	Skala jednostkowego potencjału integracyjnego w zakresie specyficznych czynności integracyjnych...	188
4.1.17.	Średni jednostkowy potencjał integracyjny.....	190
4.2.	Potencjał integracyjny otoczenia.....	192
4.2.1.	Skala potencjału integracyjnego otoczenia w zakresie możliwości dokonywania wyborów	192
4.2.2.	Skala potencjału integracyjnego otoczenia w zakresie jakości personelu instytucji wspierających.....	194
4.2.3.	Skala potencjału integracyjnego otoczenia w zakresie oceny jaką badany wystawia swojemu otoczeniu	195
4.2.4.	Średni potencjał integracyjny otoczenia	204
4.2.5.	Potencjał integracyjny otoczenia prawnego – makrosystemu	207

Rozdział 5

	Zróźnicowanie potencjału integracyjnego badanych oraz praktyczne możliwości wykorzystania tego zróźnicowania dla poprawy stopnia zintegrowania osób upośledzonych umysłowo.....	211
5.1.	Jaką strategię integracji można zaproponować osobom upośledzonym umysłowo	214
5.2.	Jaki jest możliwy poziom zintegrowania otoczenia z możliwościami osób upośledzonych umysłowo	216
5.3.	Warunki integracji.....	221
5.4.	Program THOMAS a proponowane rozwiązania.....	224
5.4.1.	Dyrektywy wynikające z programu THOMAS dla rodzin i instytucji w Polsce?	225
5.4.2.	Oferta miejscowości mniejszych niż Wrocław w województwie dolnośląskim dla osób upośledzonych umysłowo.....	226
	Podsumowanie	228
	Bibliografia.....	232
	Spis tabel	243
	Spis wykresów	244
	Aneks	246